

lige Kobbersmede i Kjøbstæderne, men heller ikke det troer jeg er tilraadeligt; thi deels vil en stor Deel af dem ikke være istand til saaledes at kjøre omkring med deres Varer, idet de ikke have den dertil fornødne Driftscapital, og deels vilde de Enkelte, som vare istand dertil, derved paa flere Maader tilføie de uformuende Kobbersmede i Kjøbstæderne Skade. Jeg troer saaledes, at man for Diebliffet ikke bør gaee ind paa denne Sag, men at den rettest udsættes, indtil Sagen angaaende Afgang til at udøve Haandværks- og Handelsdrift i det Hele kan blive tagen under Overveielse.

Jeg maa saaledes fraraade Thinget at gaee ind paa nærværende Lovforslag.

Sjerrild: Naar jeg overveier, hvilken Beslutning jeg skal tage i en Sag af en Natur som den nærværende, der gaaer ud paa at frage om en enkelt Mand eller en Corporation en Berettigelse, som den hidtil har havt, saa stiller jeg mig stadigt for Die, at man ikke skal gjøre dette, medmindre det oplyses, at det er nødvendigt for Almeenvellet, eller med andre Ord, at Menigmand eller Samfundet i det Hele har mere Nytte af, at en saadan Berettigelse gaaer afveien, end af, at den beholdes, eller ogsaa skulde det vare, fordi et saadant enkelt Led i den hele Samfundskjæde, som er nødvendigt for Samfundets Bestaaen, vilde blive ødelagt ved en saadan Berettigelses Beholdelse, og at altsaa Lovgivningen desfordremødest kan være nødt til at tage Berettigelsen tilbage. Jeg skal tillade mig nogle Pitringer om, hvorvidt disse Betingelser i det foreliggende Tilfælde kunne siges at være tilstede. Det være langt fra mig at ville optræde her som Forsvarer for Karavanehandelen eller for omreisende Handelsmænd i Almindelighed; saadanne omvandrende Personer ere i Almindelighed efter mit Begreb skadelige, navnlig have de saakaldte Bisfelkræmmere altid været mig en Torn i Diet, da jeg troer, at de gjøre megen Skade, og jeg skal tillade mig at paavise enkelte Tilfælde, hvoraf det fremgaaer, at den Handel, der drives af det Slags Folk, gjør Fortræd. Jeg tænker mig saaledes, at en Mand, der handler med Luxusartikler, hvoraf disses Varer for det meste bestaae, saasom Kniplinger, Silketørklæder, Bestetøier v. s. v., kommer til

en Gaard og der vil til at kjøbslaae, at han henvender sig, f. Ex. til Huus-Moderen, at hun synes godt om en af disse Gjenstande og kjøber den, medens hun kunde anvende de Penge, hun giver ud derfor, bedre, ved at kjøbe et eller andet Huusgeraad, saa har hun gjort en slet Handel, hvormed hun er ilde tjent, og det Almene er heller ikke tjent med, at Folk, som drive saadan Næringsvet, drive omkring, medens de kunde anvende deres Kræfter i en heldigere Retning. Endnu værre kan det gaee med Tjenestetyendet; der er jo adskillige Slags Artikler, som disse Folk kunde bruge, uden at behøve dem; Leilighed gjør Lyve; sæt nu, at en saadan Handelsmand kommer til et Sted og f. Ex. Pigen for sine opsparede Penge kjøber Noget, som hun ikke har nogen Nytte af, istedetfor at kjøbe Klædningsstykke derfor, som kunde være hende til større Nytte, og som hun saaledes mangler Gyne til at faae, medens hun saaar det andet Glitter, saa anser jeg ogsaa det for at være skadeligt, v. s. v. Men Marsagernes Righed er ikke tilstede, naar jeg sammenligner dette Slags Handel med den, hvorom her er Tale. De Varer, der her handles om, ere hvad jeg kalder holdne Varer, de have en vis bestemt Værdi, og, om man ogsaa kan sige, at de tiloeels ere Luxusartikler, saa er det dog en Luxus, som ingenlunde kan være skadelig, thi der haves i disse Varer bestemte Værdier, som finde deres Virkeliggjørelse, endog efterat Varerne have været brugte i mange Aar. Der er saaledes i en Handel, der drives paa den Maade, som denne hidtil har været drevet, ikke den Risiko for Menigmand, som der er ved det andet Slags Handel, jeg nys talte om, idet de Varer, der her handles med, sælges efter visse Priser, rettede efter Vægten, idetmindste i alle de Tilfælde, hvor ikke just Arbejdets Udførelse udgjør den overveienende Deel af Værdien. Man har altsaa der noget Bestemt at holde sig til, og man kan af den, der kommer i Huset og sælger, kjøbe ligesaa gode Varer og til samme Pris, som efter først at have gjort en Reise til Kjøbstaden og tilbage. Jeg kan ikke indsee, at det kan være skadeligt eller uheldigt for Menigmand, at man i sit Huus kan kjøbe Varer af den Natur, som her handles om, istedetfor at reise til Kjøbstaden derefter, men,